

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 07-20- [redacted]

לפני כבוד השופט דניאל הורוביץ

התובע:

[redacted]
ע"י ב"כ עו"ד אבי שלמן

נגד

הנתבעת:

[redacted]

פסק דין

לפניי תביעה בעילה שטרית. התובע פתח תיק הוצאה לפועל נגד הנתבעת לביצוע שיק ע"ס 61,000 ₪ שמועד פירעונו 27.9.19. הנתבעת היא מושכת השיק. התובע הוא הנפרע בשיק. הנתבעת, באמצעות בעל מניותיה ומנהלה מר [redacted] איפרגן (להלן: "איפרגן"), הגישה התנגדות לביצוע השיק.

טענות הנתבעת:

1. בתצהיר ההתנגדות, שהפך לכתב הגנה, טענה הנתבעת שהשיק לא כובד מסיבת "חסר היסב". מכאן, שהשיק לא הוצג לפירעון כראוי ולא חולל באי-פירעון ולכן התובע אינו זכאי לפרוע את השיק.
לטענת הנתבעת, בחודש אוגוסט 2019 היא ביצעה, באמצעות איפרגן, עסקה עם חברת מגה מורן בע"מ (להלן: "מגה מורן"), שבמסגרתה רכשה הנתבעת ממגה מורן 230 עגלי בקר בתמורה לסך של מיליון ₪, כאשר הנתבעת שילמה את התמורה לחברת מגה מורן בשיקים, שאחד מהם הוא השיק מושא התביעה. הנתבעת, באמצעות איפרגן, מסרה למגה מורן את השיק מושא התביעה לאחר שאיפרגן שירטט על חלקו העליון שני קווים מקבילים וביניהם רשם את המילים "למוטב בלבד". עם זאת, לבקשת מגה מורן, לא רשמה הנתבעת את שם הנפרע ומסרה למגה מורן את השיק כששם הנפרע בו הוא ריק. סמוך לפני הגיע מועד פירעונו של השיק הראשון מהשיקים למסרה הנתבעת למגה מורן במסגרת העסקה, מגה מורן הודיעה לנתבעת, באמצעות איפרגן, כי אין באפשרותה לקיים את העסקה. לפיכך, הנתבעת ומגה מורן הסכימו על ביטול העסקה וכי כל השיקים שמסרה הנתבעת למגה מורן במסגרת העסקה, כולל השיק מושא התביעה, יוחזרו לנתבעת. אכן העסקה בוטלה ומגה מורן השיבה לנתבעת את כל השיקים שמסרה לה הנתבעת במסגרת העסקה, למעט השיק מושא התביעה, שמסתבר כי הגיע לידי התובע. לפיכך טוענת הנתבעת כי התובע הינו זכאי לפירעון השיק ויש לדחות את התביעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 07-20- [REDACTED]

טענות התובע:

2. התובע הוא בעל משק וחקלאי במושב פארן ובתקופה הרלוונטית עסק ביבוא, גידול ושיווק טלאי כבשים וצאן לצרכי שחיטה. הנתבעת ואיפרגן עוסקים בשיווק וממכר עגלים וטלאי כבשים לבתי מטבחים ובשנת 2019 נהגו לרכוש מהתובע טלאי כבשים לצורך שיווקם למשחטות ברחבי הארץ.

את התמורה עבור הטלאים נהג איפרגן לשלם לתובע בשיקים גנובים או ללא כיסוי ולחתום בחתימות שונות במטרה להתחמק מנשייה.

איפרגן רכש את אמונו של התובע וניצל את תמימותו של התובע לאורך זמן, רכש סחורה מהתובע בהיקפים של מיליוני שקלים, עד אשר החלו שיקים לחזור.

בחודשים ספטמבר ואוקטובר 2019, בעקבות השיקים שלא כובדו, דרש התובע מאיפרגן להחליף את השיקים ולתן לו ערבויות כתנאי להמשך אספקת הטלאים. איפרגן אכן נפגש עם התובע ומסר לתובע שיקים נוספים וביניהם השיק מושא התביעה יחד עם שני שיקים נוספים משוכים על הנתבעת, שיק ע"ס 14,300 ₪ שז"פ 25.9.19 ושיק ע"ס 60,000 ₪ שז"פ 10.9.19. שני שיקים אלו, שכאמור נמסרו ע"י איפרגן באופן אישי לתובע, נפרעו ע"י הנתבעת בחשבון הבנק של התובע. פירעונם של שני השיקים הנוספים אינו מתיישב עם טענת הנתבעת לפיה התובע קיבל את השיק מצד ג' – מגה מורן.

אין אמת בטענת הנתבעת כי את השיק קיבל התובע ממגה מורן. איפרגן, שהוא בעל המניות והמנהל של הנתבעת, מסר לתובע את השיק באופן אישי במסגרת רכישת סחורה שרכש איפרגן מהתובע. לטענת התובע, התברר לו בדיעבד שהוא נפל קורבן לתרגיל עוקץ של איפרגן אשר נוהג לפזר שיקים גנובים או ללא כיסוי ועוד מיני מעללים אך ורק כדי להתחמק מתשלום חובות ולהתעשר על חשבון אחרים.

השיק מושא התביעה, כמו גם שני השיקים הנוספים, נכתבו בכתב ידו של איפרגן, לרבות שורת הנפרע לפקודת [REDACTED], עובדה שאינה מותרת מקום לספק כי איפרגן הוא זה שמסר לתובע את השיק בגין אספקת טלאי כבשים – הוא ולא אחר.

טענות הנתבעת עומדות בניגוד מוחלט לראיות אובייקטיביות ובכלל זה תכתובות וואטסאפ בין התובע לבין איפרגן המלמדות על מערכת יחסים עסקית ענפה של רכישות טלאי כבשים ע"י איפרגן מהתובע.

נוכח מערכת היחסים העסקית שבין התובע לאיפרגן בעל מהמניות והמנהל היחיד בנתבעת, והעובדה שהשיק נמסר לתובע באופן אישי ע"י איפרגן אשר מילא את השיק בכתב ידו, הרי שברור כי מדובר בעסקה שטרית בין צדדים קרובים לשיק וזאת בניגוד לטענת הנתבעת כאילו התובע קיבל את השיק ממגה מורן.

דיון והכרעה:

3. טוענת הנתבעת כי השיק מושא התביעה נמסר ע"י הנתבעת למגה מורן וזאת במסגרת עסקה מחודש אוגוסט 2019 בין הנתבעת למגה מורן לרכישת 230 עגלי בקר בתמורה לסך של מיליון ₪. הנתבעת שילמה את התמורה למגה מורן בשיקים, אשר לבקשתה של מגה מורן לא מולא בהם שם הנפרע, ואחד מהם הוא השיק מושא התביעה. לטענת הנתבעת, סמוך לפני הגיע מועד פירעונו של השיק הראשון מהשיקים שמסרה הנתבעת למגה מורן במסגרת העסקה, הודיעה מגה מורן לנתבעת כי אין באפשרותה לקיים את העסקה. העסקה בוטלה בהסכמה ומגה מורן החזירה את כל השיקים שמסרה הנתבעת, למעט השיק הנתבע אשר מסתבר כי הגיע לידי התובע. זו הגרסה שמסרה הנתבעת במסגרת התנגדותה לביצוע השיק, וכמפורט בתצהירו של איפרגן.

הלכה היא שבעת הדיון בהתנגדות אין בית המשפט בוחן אם גרסת המתנגד היא אמת, ודי אם הגרסה מעלה הגנה אפשרית. בית המשפט אף אינו בוחן בעת ההתנגדות כיצד יעלה בידי המתנגד להוכיח את גרסתו. בחינת אמיתות הגרסה, והוכחתה, נעשות במסגרת ההליך העיקרי. בנסיבות אלה, ועל אף שהנתבעת לא צירפה ולו אסמכתא אחת לבקשת ההתנגדות,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 07-20- [REDACTED]

ניתנה לנתבעת רשות להגן. משניתן לנתבעת יומה בבית המשפט, מצופה היה מהנתבעת כי במסגרת יומה שניתן לה היא תתכבד ותבסס את גרסתה, ותוכיח אותה. הנתבעת לא עשתה כן. הנתבעת לא הגישה מסמכים כלשהם לתיק. הנתבעת גם לא הגישה תצהירי עדות ראשית לתיק. גרסתה של הנתבעת היתה, ונותרה, זו שהועלתה בתצהיר ההתנגדות - נטול האסמכתאות.

עסקינן בתביעה בעילה שטרית. לא ניתן לקבל את גרסת ההגנה כשזו מתבססת על טענות בלבד – שלא הוכחו בכל צורה שהיא. הנתבעת טוענת כי מדובר בעסקה שהיא עשתה עם מגה מורן בסכום של מיליון ₪ אולם היא לא צירפה שום תיעוד לעסקה כזו. הנתבעת טוענת שהיא שילמה את תמורת העסקה בשיקים אולם היא לא פירטה כמה שיקים היא נתנה, מה סכום כל אחד מהם, ומה מועד פירעונם. הנתבעת לא פירטה באיזה תאריך בוטלה העסקה, והסתפקה בטענה כי העסקה בוטלה בסמוך למועד פירעונו של "השיק הראשון". מה היה סכומו של השיק הראשון? מה היה מועד פירעונו? האם השיק מושא התביעה היה אותו "שיק ראשון"? או שמא היה השיק השני? או השלישי? לנתבעת פירושים. שומה היה על הנתבעת להוכיח את גרסתה אף ביתר שאת, נוכח הכחשתו של התובע את גרסת הנתבעת ולאור גרסתו כי את השיק מושא התביעה, יחד עם שני שיקים נוספים, נתנה הנתבעת לתובע ישירות וכי השיק לא נמסר לתובע ע"י מגה מורן כביכול, כפי שטוענת הנתבעת.

4. מעבר לעובדה שהנתבעת לא צרפה ולו בדל ראיה לגרסתה, הרי שהגרסה אינה עולה בקנה אחד עם הראיות והמסמכים שצירף התובע לתצהיר העדות הראשית מטעמו. גרסת הנתבעת בבקשת ההתנגדות היא שכביכול מגה מורן החזירה לה את כל השיקים בגין העסקה שבוטלה למעט השיק מושא התביעה "אשר מסתבר כי הגיע לידי התובע" כלשון הנתבעת. גרסה זו התבררה כבדיה חסרת שחר, משום שלבד מהשיק מושא התביעה "הגיע לידי התובע" שני שיקים נוספים שגם הם לפקודתו של התובע. ראו נספח ג' לתצהיר העדות הראשית של התובע. לא זו בלבד ששני השיקים הנוספים של הנתבעת נמסרו לתובע, אלא הם גם כובדו ע"י הנתבעת ונפרעו. היאך אפוא יתכן שמגה מורן "החזירה" את השיקים לנתבעת?

5. גרסת הנתבעת בבקשת ההתנגדות היא כי הנתבעת לא עשתה עסקים כלשהם עם התובע באופן אישי אלא עם מגה מורן, וכי היא, הנתבעת, לא מסרה שיקים לתובע. גם טענה זו התבררה כבדיה שכן בשיחה מוקלטת שניהל התובע עם איפרגן אומר איפרגן לתובע "אני אתן לך על חוץ נחמיה עליהם". ראו עמ' 12 שורה 16 לתמלול, נספח ה' לתצהיר העדות הראשית של התובע. לאחר מכן באותה שיחה אומר איפרגן "אתה רוצה תיסע אתה לשם ואני אסיים את הצ'קים של החוץ נחמיה". עמ' 16 שורה 9 לתמלול ההקלטה.

בנוסף, צירף התובע בנספח ו' לתצהיר העדות הראשית שלו, מסמך בכתב ידו של איפרגן בו כותב איפרגן לתובע "על החוץ נחמיה מתחייב לקחת את כל הסחורה שגודלה בין 68 לבין 70 ק"ג". גם התחייבות כתובה זו עומדת בסתירה לטענת הנתבעת כי לא היה לה עסק אישית עם התובע.

6. אינני מוצא מקום לקבל את גרסתה של הנתבעת, גם משום שהנתבעת יכולה היתה להוכיח את גרסתה בנקל לו היתה מצרפת תצהיר מטעם מגה מורן, או אם היתה למצער מזמנת את נציג מגה מורן לעדות ובמסגרתה נציג מגה מורן היה מאשר את טענת הנתבעת כי הנתבעת מסרה את השיק מושא התביעה למגה מורן ולא לתובע. דומה, כי לא היה לנתבעת כל קושי לזמן את נציג מגה מורן למתן עדות. איפרגן אמר זאת בחקירתו (עמ' 7 שורה 11) "אם יגידו לי להביא את מגה מורן – תשאל אותם".

כבר נפסק כי כלל הנקוט על ידי בית המשפט מימים ימימה, שמעמידים בעל דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראיה שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראיה רלבנטית שהיא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 07-20- [Redacted]

בהישג ידו, ואין לו לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראיה, היתה פועלת נגדו. ראו: ע"א 548/78 פלונית נ' פלוני (16.12.80).

7. על כל אלה יש להוסיף כי בעליה ומנהלה של הנתבעת, איפרגן, לא עשה עלי רושם מהימן. כשנשאל איפרגן "למה לא הבאת את איציק ואת מגה מורן לעדות היום?" השיב איפרגן "אני מקבל יעוץ מעורך הדין שלי". (עמ' 4 שורה 13).

בעמ' 5 שורה 11 נשאל איפרגן: "את השיק הזה נתת לתובע עבור סחורה". איפרגן השיב: "שוב אני חוזר לא היה לי עניין עם התובע אלא מדובר בשיק בגין עסקה של התובע עם מגה מורן". איפרגן סתר את עצמו, שכן בעדותו זו הוא טען שמדובר בשיק בגין עסקה של התובע עם מגה מורן ואילו בסעיף 5 לתצהירו טען איפרגן שהשיק ניתן בגין עסקה שביצעה הנתבעת עם מגה מורן.

ב"כ התובע עימת את איפרגן (בעמ' 6 שורה 29 לפרוטוקול) עם ההקלטות בהן מודה איפרגן במתן שיקים של הנתבעת לתובע (ולא למגה מורן), תוך הפנייתו של איפרגן לעמ' 12 לתמלול ההקלטה בו אומר איפרגן לתובע "אני אתן לך על חוף נחמיה עליהם", ובעמ' 13 לתמלול חוזר איפרגן ואומר לתובע "חוף נחמיה", ובעמ' 16 לתמלול אומר איפרגן לתובע "אני אסיים את הצ'קים של חוף נחמיה". בהעדר אפשרות להתמודד עם הודאותיו המפורשות לכאורה של מסירת שיקים של הנתבעת לתובע (ולא למגה מורן כטענתו), נאלץ איפרגן להשיב בחקירתו לב"כ התובע: "יכול להיות, לא זוכר בדיוק" (עמ' 6 לפרוטוקול הדיון, שורה 30).

ב"כ התובע גם עימת את איפרגן עם השיקים הנוספים של הנתבעת, שהתובע הפקיד, ונפרעו – עובדה העומדת בסתירה לטענת הנתבעת כי כל השיקים הוחזרו לה לבד מהשיק מושא התביעה (בעמ' 7 שורה 3 לפרוטוקול): "חוץ מהשיק שלא כובד, של הנתבעת, יש שיקים שהתובע קיבל מהנתבעת וכן נפרעו, ומפנה לסעיף ג'2 לתצהיר עדות ראשית של התובע?" גם כאן, בהעדר אפשרות להתמודד עם הסתירה, השיב איפרגן: "אני לא זוכר. יכול להיות".

8. הפסיקה שציטט ב"כ הנתבעת בסעיף 7 לסיכומיו – אין בה כדי להועיל לנתבעת. בניגוד לטענת הנתבעת, התובע כאן לא פירט בכתב התביעה את עסקת היסוד. "כתב התביעה" הוא למעשה בקשת הביצוע בהוצאה לפועל ובבקשת הביצוע לא פירט התובע את עסקת היסוד של התביעה השטרית. משהתקבלה ההתנגדות וההליך הועבר לבירור לגופו, הגיש התובע תצהיר עדות ראשית ובמסגרתה הכחיש את גרסתה חסרת הבסיס של הנתבעת לפיה השיק ניתן כביכול במסגרת עסקה בין הנתבעת לבין מגה מורן, והתובע הבהיר כי מדובר בעסקה של הנתבעת ואיפרגן עם התובע.

בנוסף, ובניגוד לטענת הנתבעת, בפסיקה שציטטה הנתבעת בסיכומיה לא נקבע כי נטל הראיה אשר ברגיל מוטל בתביעה שטרית על הנתבע, מתהפך בחזרה ועובר אל כתפי התובע מקום בו פירט התובע את עסקת היסוד בכתב התביעה. כל אשר נקבע באותה פסיקה הוא כי כאשר תובע בעילה שטרית מזכיר בכתב התביעה את עסקת היסוד (ואין הדבר כך בענייננו כאמור), הרי שהתובע במקרה כזה מקל על הנתבע ומוריד את רף נטל הראיה – אשר ממשיך להיות המוטל על הנתבע.

9. לאור כל האמור הגעתי למסקנה שדין התביעה להתקבל. עסקינן בתביעה בעילה שטרית. הנתבעת לא התכבדה ולא נכנסה לפרטי הגנתה, לא בהתנגדות וגם לא במהלך בירור התביעה. הנתבעת לא הניחה מסד עובדתי מפורט, או בכלל, לעסקת היסוד שבמסגרתה היא נתנה את השיקים - כביכול ולטענתה - למגה מורן. גרסת ההגנה לא נתמכה בראיות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 07-20- [REDACTED]

כלשהן, הנתבעת לא הביאה את נציג מגה מורן לעדות, והגרסה גם נסתרה ע"י המסמכים והראיות שהגיש התובע.

10. התביעה כאמור מתקבלת. הפועל היוצא הוא שהתובע רשאי לשפעל את ההליכים בתיק הוצאה לפועל שמספרו 528917-05-20. הנתבעת תשלם לתובע הוצאות משפט בסך 10,000 ₪.

ניתן היום, י"ז אדר ב' תשפ"ב, 20 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

דניאל הורוביץ, שופט

